

NICOLAE IUGA¹, ROMÂNIA

Laurențiu Batin, *Destinul unui erou*, Baia Mare, Editura „Ethnologica”, colecția „Historia”, 2008, p. 155.

Textele din genul Jurnale - Memorii - Corespondență au în timp și în unele cazuri o importanță mult mai mare decât se poate estima la prima vedere. Aceste texte pot conține informații cu o relevanță deosebită pentru prezent, relevanță pe care autorul lor nu au scontat-o inițial. De exemplu, dintr-o însemnare pe foaia de titlu a unei cărți bisericești putem afla importanța pe care, în mentalitatea de atunci, cel care dona cartea către biserică o dădea ideii metafizice a iertării păcatelor și a mântuirii sufletului. Tot așa din jurnalele de război de pe front, în speță fiind vorba de intelectualii români din Austro-Ungaria mobilizați în Primul Război Mondial, se pot afla lucruri profunde privind mentalitatea militarilor de atunci cu privire la război, la relațiile dintre oameni aflați în situații-limită sau la problemele politice ale vremii. Este și cazul cărții de față: „Destinul unui erou”, semnată de Laurențiu Batin și apărută la Editura Ethnologica din Baia Mare. Eroul cărții este învățătorul Grigore Țiplea (1884-1952), născut în Ieud și stabilit în Petrova prin căsătorie. Cartea începe cu un amplu și substanțial studiu introductiv, aparținând lui Laurențiu Batin și conține un număr de 95 de scrisori ale ofițerului Grigore Țiplea către soția sa și către unii colegi de la școala din Ieud. Ca orice maramureșean așezat, chiar încă tânăr fiind, eroul nostru vrea să lase în urma sa lucrurile lămurite și, în eventualitatea că nu se mai întoarce din război, își scrie cu seninătate testamentul, text aflat de asemenea în cuprinsul cărții. Inițial Grigore Țiplea, deși avea studii, a fost mobilizat în 1914 ca simplu soldat și folosit la diverse munci în spatele frontului, la construit fortificații și transportat muniții, știut fiind că autoritățile austro-ungare nu aveau întotdeauna încredere în intelectualii români. Apoi, după necesitățile de cadre ale armatei, a fost trimis la școala de ofițeri de rezervă și numit, în 1916, comandant de pluton într-un batalion de Vânători de Munte, sub comanda mai celebrului dr. Găvrilă Iuga, avocat în Vișeu. Om evlavios, atâta timp cât s-a aflat în linia întâi, înainte de a pleca la atac, mergea și se spovedea la preotul militar. Întors acasă imediat la sfârșitul războiului, a avut marea onoare de a fi ales ca delegat la Adunarea Națională de la Alba Iulia de la 1 Decembrie 1918. Scrisorile trimise de învățătorul Grigore Țiplea de pe front ne dezvăluie o personalitate complexă, om evlavios, devotat soției față de care își mărturisește iubirea în fiecare epistolă, dând și instrucțiuni în probleme gospodărești. Avem aici, cum bine spune prefațatoarea cărții Doina Voina, un veritabil jurnal de front, dar și un roman matrimonial, în care relatările militarului aflat de nevoie prin țări străine se împletesc cu nostalgia satului natal.

---

¹ Prof. Univ. Dr. Cercet. Științific, asociat gr. I la Institutul de Filosofie „Constantin Rădulescu Motru” al Academiei Române.

LAURENȚIU BATIN

DESTINUL UNUI EROU

EDITURA ETHNOLOGICA

Colecția Historia